

SANT MIQUEL DE MONTEIA (Sales de Llierca) (Catalunya Romànica)

Una panoràmica amb l'església enmig del paisatge. J. M. MELCIÓ

L'església Sant Miquel de Montella o de Sant Miquel de Monteia es troba en plena zona muntanyosa i encinglerada, més a migdia dels cingles d'Entreperes, damunt els cingles de **Monteia**, sota els vessants orientals del puig de la Calma, al sector oriental que separa les valls de les rieres de Llierca i de Borró.

Mapa: 257M781. Situació: 31TDG712796.

Hom hi pot arribar per la carretera d'Argelaguer a Tortellà, localitat aquesta abans d'arribar a la qual cal seguir la carretera que va a Sales de Llierca, tot vorejant el petit pujol que és coronat pel castell del mateix nom. La pista, que s'enfila, amb 9 km porta a la pairalia de **Monteia**, lloc on cal deixar el cotxe. Des d'aquí a l'església de Sant Miquel hi ha uns 10 minuts a peu. (JVV)

Història

Vista exterior de l'església des del costat de migjorn. J. M. MELCIÓ

Com a d'altres esglésies de la zona, la notícia més antiga sobre Sant Miquel de Monteia la proporciona la donació de les dècimes de diferents parròquies que féu Alemanda de Sales, la qual les tenia en feu del bisbe de Girona, a la capella de Santa Maria Magdalena de Palau de Montagut, l'any 1228, on apareix com "Sancti Michaelis de Montilia". L'església de "Montelia" o "Montilia" també és esmentada en les Rationes decimarum de la diòcesi de Girona dels anys 1279 i 1280, respectivament.

La informació aportada per la documentació del segle XIV no és gaire més abundant pel que fa a aquesta església: el 1341, Francesc, la seva muller Sibil·la i la seva mare Guillermina vengueren per cent sous barcelonesos de tern un bosc que es trobava a la parròquia de "Sancti Michaelis de Montilia" a Ramon d'Orteo, i, el 1362, l'església de "Sancti Michaelis de Montilias" apareixia en el Llibre verd del Capítol de Girona.

Ja en època moderna Sant Miquel de Monteia passà a ésser sufragània de la parròquia de Santa Maria de Tortellà, fet que explica que Josep Taverner i d'Ardena, bisbe de Girona, durant la visita que realitzà a l'ardiaconat de Besalú, l'any 1722, autoritzés el domer de Tortellà a celebrar dues misses els dies festius, una de les quals havia d'ésser obligatòriament a l'església de Monteia. (JFC)

Església

Aspecte que ofereix l'interior de la nau de l'església amd la capçalera al fons.
F. TUR

L'església de Sant Miquel de Monteia és un edifici d'una sola nau, coberta amb volta de canó de perfil apuntat, i capçada, a llevant, per un absis semicircular que s'obre a la nau a través d'un simple plec.

A l'absis s'obren tres finestres de doble esqueixada. A la paret de llevant de la nau hi ha una finestra, petita, en forma de creu grega. Dues finestres més, de la mateixa factura que les de l'absis, s'obren, una al mur de ponent, i l'altra al mur de migdia, al costat de la porta, adovellada, bé que actualment aquesta és, en part, tapiada, deixant pas a una porta rectangular.

A sobre el mur de ponent s'alça un petit campanar d'espada d'un sol ull, descentrat vers migjorn.

L'aparell és de grans carreus, ben tallats en filades irregulars. A l'interior de la nau es destaquen dos bancs de pedra que formen dos graons, els quals ressegueixen les parets laterals i el fris que hi ha al llarg de l'interior dels murs, a més de la paret que separa la nau del presbiteri, amb un pas estret al centre.

L'església de Sant Miquel de Monteia és un bon exemple de l'arquitectura garrotxina de la plenitud del segle XII i del començament del segle XIII. (MLIC-JAA)

Pica

Pica baptismal, molt malmesa, conservada a l'interior de l'església.
J. M. MELCIÓ

A l'església es conserva una pica baptismal per immersió de proporcions considerables que no presenta cap tipus de decoració. La superfície externa és llisa, erosionada i molt malmesa. Presenta una base també erosionada. Sembla que aquesta peça ha sofert canvis, i la seva localització actual així ho demostra.

L'austeritat de la peça, la seva estructura i l'estat general d'aquesta pica ens fa pensar en un treball inacabat que possiblement s'inclouria dintre dels models de piques que trobem sovint en el romànic del segle XII en aquesta comarca. (ISB)

Bibliografia

Bibliografia general

Francesc Monsalvatje i Fossas: Noticias históricas, vols. XII i XVII, Imprenta y Librería de Juan Bonet, Olot 1889-1913.

Josep Murlà i Giralt: Notícia dels temples de l'Ardiaconat de Besalú a través d'un document del bisbe Josep de Taverner i d'Ardena, "IV Assemblea d'Estudis del Comtat de Besalú", Camprodon 1980, vol. I, pàgs 155-194.

Josep Rius i Serra: Rationes decimarum Hispaniae (1279-80), vol. I. (Cataluña, Mallorca y Valencia), Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Barcelona 1946, pàg. 76 i 89.

Bibliografia sobre l'església

Ramon Sala i Canadell i Narcís Puigdevall i Diumé: El romànic de l'Alta Garrotxa, Olot 1977, pàg. 96.

Ramon Sala i Canadell, Narcís Puigdevall i Diumé i Josep M. Melció i Pujol: Caminant per l'Alta Garrotxa, Olot 1984, pàg. 320-325.